

Talat Ulusoy: Buyurun, işte belge!

Posted on 09/05/2015

Doksan beş yıldır, sağcısı da, solcusu da “tam bağımsızlık” düşkünü bir millet olarak yaşadık, yaşıyoruz. “Ermeni meselesi bizim iç işimizdir, dışarıdan söylenene aldırmayız” yollu “bağımsızlık sever” sözler etmek, “gasp” eylemine ortak olmak değildir de nedir?

Büyük Millet Meclisi İzmir yanarken “Ermeni malları”nı gündeme alır? Nereden çıkmıştır şimdi bu “Ermeni malları” meselesi?

14/27 Eylül 1922 günü yapılan 102. toplantıda mebusların (milletvekilleri) yaptıkları konuşmalar [*italik olanlar*], açıkça sergiler meseleyi.

O gün, Maliye Bakanı Hasan Fehmi Bey (Gümüşhane) Meclis’e “Gasp edilen Ermeni mallarının sahiplerine geri verilmesi”ne dair yürürlükte olan (!) bir kararnamenin kaldırılması önerisi ile gelir ve der ki:

“Dünya Savaşı içinde yapılan tehcire ait bazı kararnameler vardı. Gerek o kararnamenin yürürlükten kaldırılması ve gerekse tehcir edilen kişilerin temizlenen (tasfiye edilen) taşınır ve taşınmaz mallarına ve tehcir uygulanan kişilere devlet adına tazminat ödenmesine ilişkin ... 8 (21) Ocak1920 tarihinde bir kararname yayınlanmıştı. Onun yürürlükten kaldırılma zamanı gelmiştir... Bu yasa üzülererek belirtiyim ki bugüne kadar yasalarımız arasında var olageldi.” [Koyulaştırmalar bana ait.]

ETEKLERİ TAŞLI ZAFER

“Kaldırılıp atılacak” olan, 18 Aralık 1918 tarihli “*Sevk Edilen Ermeni ve Rumların Geri Dönüşlerinde Mal ve Emlâkinin İadesi Kanunu*”ydu ve “ulusal kurtuluş savaşı” veren Meclis, Vahdettin’in imzasını taşıyan bu kanunu aynen (!) kabul etmişti. Şimdi “zafer” yakınlaşmıştır ve telaşa sebep olan bu “sorun” halledilmelidir. Bakan devam eder:

“[İtilâf Devletleri -TU] Bu sorun hakkında kabul ettiğiniz ve bugüne kadar uyguladığınız kararları yine uygulayın, başka bir şey istemiyoruz derlerse, buna karşı sanırım ki vereceğimiz hiçbir cevap kalmaz... Meselâ her hangi bir biçimde Müslümanların üstüne geçmiş olan mal ve mülkleri de yargılamasız sahip olana veriyor ve bu yasa uyarınca doğacak maddi ve manevi bütün mali sorumluluğu da [devlet -TU] ödemek zorunda kalıyor. Bu kararların bir kısmı uygulandı, bir kısmı uygulanmadı. Fakat yasa hükmü geçerlidir. Onun için bu hükümlerin bir an önce reddedilmesi gerekir. Yine bu yasa gereğince ‘mirasçısı kalmamış’ kuralı dahi kabul olunmayarak tehcir edilenlerden soyu tükenmiş olanların mal ve mülkleri cemaate veriliyor.”

Bay Bakan “soyu tükenmiş olanlar” diyor. Bu, “soyu kırılmış” demek değil midir?

“Onun için şimdiye kadar ne olmuşsa olmuştur. Fakat hiç olmazsa hakkımızda barış ciddi olarak konu edilmezden önce bu yasayı özümüzden atalım.... Şunu da arz edeyim ki, bu kararnamenin uygulanışı, yasada bulunan hükümlerin onda biridir. Yani birçok maddesi uygulanmamıştır. Fakat bu kararname yasa olarak var oldukça, doğal olarak kararlarını da bize uygulattırırlar. Onun için bu kararların bir an önce reddi gerekir.”

Bakanın ağzından dökülen bu “itiraf”lar “belge” değil midir? Azıcık vicdan sahibi olan, Meclis tutanaklarına bakar da, “Belge! Belge!” diye tutturmaz.

DEVLETTE GİZLİLİK ESASTIR

Bakan ileri gittiğinin “belge” değerinde sözler ettiğinin farkına varır ve “gizli” görüşme ister:

“Şunu da anlatayım ki eğer bu sorun etrafında uzun görüşmeler yapacaksak, görüşmeleri gizli yapalım. Açık bir görüşmeyle dışarıya başka bir duygu ve biçim ve fikir vermeyelim..”

Ve, bu “milli” hassasiyetle “gizli” görüşmeye geçilir. İlk söz yine bakanındır:

“Meclisin 23 Nisan’da açılışının ardından 26 veya 27’nci günü bir karar almıştık ki, 16 Nisan’dan önce var olan yasalar ve bütün kararnamelerin uygulanması yürürlüktedir diye.”

İlginç! Kahraman “Ankara”, hain “İstanbul”un çıkardığı bütün yasa ve kararnamelerin uygulanmasını kabul ediyor!

Bakana destek olmak için Balıkesir (Karesi) mebusu Basri Bey söz alır:

“Efendim; ... Ben hiç bir Bakanlar Kurulu’nun böyle memlekete zararları sabit olan bir tasarıyı Yüce Meclis’e sunacağına inanmıyorum... Tasarının gerek gizli ve gerekse açık herhangi bir oturumda görüşülmesi eski bir şeyin tazelenmesi demektir ki bu kesinlikle doğru değildir... Şimdiye kadar bu kararname yazık ki uygulanmıştır. Hiç olmazsa bundan sonrası için durumu kurtarabilmek gerekir...”

Heyecan doruktadır, gerçekten bir “milli mücadele” verilmektedir. Trabzon mebusu Hasan Bey koşar kürsüye:

“Hıristiyanların terk edilmiş malları yasası uyarınca; savaş sırasında yağmaya uğrayan mallarının kendilerine geri verilmesi için düşmanlarımızın baskısıyla İstanbul Hükümeti’nin

yaptığı söz konusu kararname bizim medenî yasalarımıza tümüyle karşıdır ve Mecelle'mizle taban tabana zıttır... Barış işlerine başlamadan önce bu gibi şeyleri temizlemek gerekir..."

"Yağmalanan mallar!" Yağmacıya uygulanan "düşman" baskısı! El insaf! Bu itirafın "zamanaşımı" olur mu?

ÇALINAN MALLARI KURTARMA SAVAŞI

Maliye Bakanı yine açıklama gereği duyar:

"Efendim; ... Bunun geneli hakkında görüşme açmanın uygun olmadığına hak verirsiniz... Bugüne kadar geri verdiğimiz mallar pek azdır. Binde yarım kadar olmadığına göre, bunun için de yeniden birtakım karışıklık doğurmaya bir anlam veremedim..."

"Binde yarım!" Al sana belge! Türkiye Cumhuriyeti'nin elinde Osmanlı Ermeni vatandaşlarına ait malların binde dokuz yüz doksan dokuzdan fazlası var! Bu "ayıp" ile, bu "haram" ile yüz yıl yaşamış olmak ne büyük "utanç".

Kırşehir mebusu Müfit Efendi "haram"dan korktuğu için mi, "ayıp"tan utandığı için mi bilinmez, hukuk yolunu göstermeye çalışır:

"Efendim, başka yerlere götürülen kişiler hakkındaki geçici kararnamenin kaldırılmasına ilişkin Maliye Bakanlığı tarafından önerilen bir yasa maddesini bendeniz hiç bir zaman geçerli göremiyorum... Şimdi başka yerlere götürülen kişilerin mallarını idare etmek konusunda[ki] bu kararname rica ederim devleti bir tehlikeden mi kurtarıyor?.. Bu gibi kaybolmuş kişiler hakkında ve onların malları hakkında yapılacak işlem, mahkemelerin genel kurallarına tabidir. Bundan dolayı böyle bir yasanın varlığını Meclis tutanaklarına geçirip de böyle esasa zıt yasalar kabul..." edilemeyeceği görüşünü getirir. İtiraz hemen

gelir:

“Pekâlâ biliyoruz ki Meclisi burada oluşturduğumuzda bu gibi kararnamelerle uğraşacak zamanda değildik. Ordu kuracak, düşmanı atacak gibi hayati işlerle uğraşırken, yapılmış olan bazı kararnamelerle uğraşmak için doğal olarak zaman bulamamıştır... Bu kararname denilecek ki şimdiye kadar uygulanmış, şimdiye kadar uygulanarak yapılan bir kötülük varsa doğrudan doğruya bu kararnameyi yayınlayan Hükümete aittir, inşallah ne vakit İstanbul’u ve Trakya’yı da ele geçirir Misakı Millî içinde bağımsızlığımızı elde edersek bu kararnameleri yayınlıyarak kötülük edenlerin haklarını onlardan isteriz...”

TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN...

Son sözler Sinop mebusu Hakkı Hami Bey’e aittir. Sözü edilen kararnameyi yürürlüğe koyanları eleştirmekte ve “Misakı Milli” sınırları içinde “bağımsızlık” ile “Ermeni ve Rum malları” arasındaki ilişkiyi pek açık ifade etmektedir.

Erzurum mebusu Necati Bey daha uzak görüşlüdür:

“Biz bu kararnameyi ortadan kaldırmakla bunu acaba barış masasında [da] kaldırmış olacak mıyız?..”

Gaziantep mebusu Ali Cenani Bey bu soruya itiraz eder:

“Diyorlar ki bu kanunu yürürlükten kaldırmakla bunu kaldırmış olamayız, mesele devletler arası bir şekilde girmiştir. Bundan ötürü esasen burada tartışılması doğru değildir. Bendeniz bu meselenin doğrudan doğruya milletin menfaatiyle ilgili bir mesele olduğuna kanısındayım. Hiç bir zaman İtilâf devletleri ile barış masasında böyle bir şeyi görüşemeyiz. Çünkü bağımsızlığımıza terstir ve katiyen devletler arası bir mesele değildir. Bu kesinlikle

barış masasına giremez. Egemenliğimize aykırıdır. Bu nedenle bu fikir de kesinlikle reddedilmelidir.”

Antep “tam bağımsızlık” ister de Adana altta kalır mı?! Adana mebusu Zekâi Bey:

“Bilindiği gibi evvelce bir tasfiye kanunu vardı. Bu tasfiye kanununa göre o emvali metruke müzayede edilmiş ve satılmıştı. Sonra ihtimal ki bir dış baskı ile İstanbul Hükümeti o emvali metruke kanunu gereğince satılmış, İslâm ahalsinin eline geçmiş olan malların her kimin elinde bulunursa bulunsun bir bedel ödemededen elinden alınarak önceki sahibine geri verilmesi hakkında ... kararnamedir ki şimdi söz konusu ediliyor. ... O bütün müzayede edilerek satılmış olan mallara görünüşte sahibi bulunanların ellerinden alınarak asıl sahiplerine bedel istenmeksizin verilmesine aittir... Ancak kararname mevcut olduğuna ve yürürlükte bulunduğu ve bazı yerlerde uygulandığına göre kaldırılması gerekir” diyor.

Doksan beş yıldır, sağcısı da, solcusu da “tam bağımsızlık” düşkünü bir millet olarak yaşadık, yaşıyoruz. “Ermeni meselesi bizim iç işimizdir, dışarıdan söylenene aldırmayız” yollu “bağımsızlık sever” sözler etmek, “gasp” eylemine ortak olmak değildir de nedir?

Şimdi, “Belge! Belge!” diye bağırarlara soruyorum: Hacı Bayram’da Cuma’yı kıldıktan sonra Büyük Millet Meclisi’ni açmış; İstiklâl Harbi vermiş, Cumhuriyet’i kurmuş milletvekillerinin sözünden daha kuvvetli belge olur mu?

Kaynak: taraf.com.tr